

førers Vedkommende er denne daarlige Samvittighed med Hensyn til Grundlovens § 73, der medvirker til, at han saaledes gaar Skridt for Skridt frem paa Forfatningsvejen. Saa vil jeg bede den ærede Ordfører om, at han paa ny underkaster Grundlovens § 73 og dens Tilblivelse en historisk Undersøgelse, saa kunde det være, han kunde faa sin Samvittighed beroliget.

Jeg er ganske enig med det ærede Medlem Hr. Borghjerg, at der er ikke i Grundlovens § 73 eller den gamle Grundlovs § 75 givet noget Tilsagn om en Kirkeforfatning, og jeg mener, at dens Tilblivelse i den grundlovgivende Rigsdag er et afgørende Vidnesbyrd i saa Henseende. Der var som bekendt fra det Udvalg, som stillede Forslag til denne Paragraf, foreslaaet en Affattelse, hvorefter det skulde hedde: Folkekirkens Forfatning ordnes ved Lov, naar en af Kongen nedsat Kommission har udtalt sig derom. Derefter er der ingen Tvivl om, at Udvalgets Flertal tænkte sig en Kirkeforfatning med en særlig kirkelig Repræsentation. Men det er lige saa bekendt, at da dette Forslag kom til Afstemning i den grundlovgivende Rigsdag, faldt Tilføjelsen bort, og det kom til at hedde, som det hedder: Folkekirkens Forfatning ordnes ved Lov. Og den Opposition, der var mod den oprindelige Affattelse af Bestemmelsen, bundede netop deri, at den krævede Rigsdagen som den øverste Myndighed, krævede Folkekirkens Forhold ordnet som andre Forhold her i vort Land. Jeg vilde ønske, den ærede Ordfører vilde paa ny studere dette Spørgsmaal, saa han kunde faa sin Samvittighed beroliget, og vi kunde være fri for at se ham som Fører for de Kirkeforfatningsbestræbelser her i vort Land, som han i dette Øjeblik staar som Ordfører for.

Borghjerg: Hvis jeg forstod ham rigtigt, sagde det ærede Medlem Hr. Stengaard-Kirkegaard, at Menighedsraadsloven ikke havde noget med Provstiudvalgene at gøre. For det første har jeg sagt, at vi betragter disse Lovforslag som en Helhed, det maa jeg stadig gentage; men for det andet behøver det ærede Medlem blot at læse § 20 og § 31 i Menighedsraadsloven, han vil da se, at der forekommer „Provstiudvalget“.

Søren Svendsen: Jeg har ikke kunnet finde nogen konsekvent Mening i den stærke Opposition, der rejses mod de Lovforslag, vi her behandler, og specielt mod Lovforslaget om Menighedsraad, jeg synes, der inden-

for denne Opposition eksisterer saa megen Modsigelse, at jeg slet ikke kan faa disse modstridende Punkter forliget. Der hævdes, at der ikke gives Folkekirkens Medlemmer Frihed nok her, f. Eks. med Hensyn til at vælge Menighedsraad og igen med Hensyn til disses Valg af Præsterne; man mener, der skulde være mere udstrakt Frihed i disse Henseender. Men naar saa Talen bliver om Indflydelse paa Valg af den øverste af Præsterne, hvad man vel nok kan kalde Biskoppen, der skal føre Tilsyn med Præsterne, Menighedslivet, Kristenlivet, og i det hele have det øverste Tilsyn med Folkekirkens Forhold, ja, saa kan de ærede Herrer, som har den allerstørste Begejstring for den fulde Frihed, ikke være med længere; nej, siger de, vi risikerer da, at Mindretallet kan blive forurettet. Men naar man i det ene Tilfælde holder paa Flertallets ubetingede Ret, kan man ikke i det andet Tilfælde anvende et Argument som det, at man gaar Mindretallets Ret for nær ved at gennemføre en Bestemmelse, hvorved det risikerer at faa en Biskop, det ikke ønsker, altsaa risikerer, at dets Ret gaas for nær. Jeg vil gerne indrømme, at det rene og skære Flertalsstyre hverken i det politiske eller i det kirkelige altid fører til det rette, det kan mange Gange føre til det urette; men man kan ikke gaa til den modsatte Yderlighed og sige, at det er Mindretallet, der har Ret, og at Flertallet skal bøje sig for det. Mindretallet maa nu en Gang være villigt til at bøje sig for Flertallet med Ret til at arbejde for sine Anskuelse, indtil det selv bliver Flertal.

Men jeg synes endvidere, der er megen Modsigelse i hele de Herrer's Argumentation mod det foreliggende Forslag om Menighedsraad. Det Synspunkt, som Oppositionen anlægger, maa være det, at Menighedsraadene intet som helst skulde have at gøre med andre Forhold indenfor Folkekirkens end de rent økonomiske. Men hvis de Herrer vil hævde dette, og der skal være Konsekvens i deres Standpunkt, maa de øjeblikkelig forlange, at Præstevalget tages bort fra Menighedsraadet; thi Valget af Præster er ikke noget økonomisk Forhold, det er tværtimod et Forhold, som i allerhøjeste Grad har med det kirkelige Liv at gøre.

Jeg har aldrig kunnet forstaa den Tale, vi har hørt, hver Gang vi har haft kirkelige Lovforslag til Behandling, om denne borgerlige Indretning, som Folkekirken paastaas at være. En borgerlig Kirke, det synes jeg, er for saa vidt meningsløst, som en Kirke jo er en Betegnelse for en Del Menneskers Sammenslutning med det Formaal at faa deres religiøse Interesser varetaget paa en